

 Rund

GD Pakket Energie Melk

Zicht krijgen op de energie- en eiwitvoorziening van verse koeien, deze zonodig aanpassen, en daarmee komen tot een betere productie, gezondheid en vruchtbaarheid. Dát is in een notendop waar dit nieuwe GD Pakket Energie Melk voor is bedoeld.

U merkt al dat het niet lekker loopt

Het gaat met uw verse koeien niet zoals u zou wensen. Ze geven wellicht minder melk. U bent niet tevreden over de vet/eiwitverhouding, of ze hebben naar uw idee te veel uierontsteking, slepende melkziekte, dan wel lebmaagproblemen. U constateert dat ze problemen hebben met vruchtbaarheid, bijvoorbeeld een verlengd interval tussen afkalven en eerste tocht, of een verhoogd aantal inseminaties per dracht. Hoe dan ook, al met al is de kans groot dat er dan iets niet klopt in de energie- en eiwitvoorziening van uw verse koeien.

Er vroeg bij zijn

Voor een beter zicht op de energie- en eiwitvoorziening van verse koeien heeft de GD het Pakket Energie Melk ontwikkeld. Het (vroegtijdig) vaststellen van tekorten aan energie en eiwit door melkmonsters te nemen, is van groot belang omdat zowel energie als eiwit weerslag heeft op de productie, gezondheid en vruchtbaarheid van uw verse koeien.

Zelf monsters nemen

Met het GD Pakket Energie Melk neemt u zelf de melkmonsters. Het pakket bevat daarvoor acht melkbuisjes. De monsters neemt u van koeien tussen 5 en 50 dagen lactatie. Bedrijven met meer dan acht koeien in dit lactatiestadium nemen van acht dieren uit deze groep een steekproef. Bedrijven met acht koeien (of minder) in dit lactatiestadium kunnen alle koeien in deze categorie bemonsteren, met een minimum van zes dieren.

Monsternamen en verzenden

Voordat u de monsters neemt, schrijft u met watervaste stif op de buisjes de 4-cijferige oormerknummers van de te bemonsteren koeien. Vul deze koegegevens ook in op het bijgevoegde inzendformulier (volledige levensnummer vermelden). Daarna vult u de rest van de benodigde gegevens in, waaronder uw UBN. Het is het gemakkelijkst om de monsters tijdens het melken te nemen. U neemt per koe één monster.

Daarbij kunt u kiezen: u neemt een monster van één van de kwartieren of een verzamelmonster uit het melkglas. U vult het buisje voor de helft (maximaal voor driekwart) en sluit vervolgens het buisje goed af. Plaats voor verzending de gevulde buizen in het verpakkingsmateriaal. Gebruik hiervoor de verpakkingsinstructie op de achterzijde van het inzendformulier. Stuur vervolgens alle acht monsters in één pakket terug naar de GD, per post of via uw dierenartsenpraktijk.

Uitslagen thuisgestuurd

U ontvangt een uitslag binnen drie dagen na verzending op de manier die u van de GD gewend bent. De uitslag wordt standaard ook naar uw dierenarts verstuurd.

Toelichting van de uitslag

Op de uitslag treft u per dier de BHBZ- en ureumwaarden aan. De situatie is afwijkend als twee of meer dieren een afwijkende waarde hebben voor BHBZ of ureum (afwijkend t.o.v. de referentiewaarde op de uitslag). De uitslag levert daardoor vier mogelijke situaties op die in onderstaande tabel staan.

Besprek bij afwijkingen de uitslag met uw dierenarts en/of veevoederadviseur. Betrek bij de beoordeling ook de gezondheidsgegevens van de onderzochte dieren. Een verhoogde BHBZ-waarde kan bijvoorbeeld ook ontstaan als het dier kreupel is en daardoor te weinig aan het voerhek komt.

	BHBZ	Ureum	Toelichting
1	normaal	normaal	Geen aanwijzingen voor afwijkingen van energie- en eiwitvoorziening
2	afwijkend ¹⁾	normaal	Aanwijzingen voor een te lage energievoorziening van de verse koeien. Betrek bij beoordeling ook het rantsoen van de koeien in de tweede helft van de droogstand
3	normaal	afwijkend ²⁾	Aanwijzingen voor een afwijkende eiwitvoorziening van de verse koeien. Betrek bij beoordeling ook het verloop van het tankmelk-ureum in de afgelopen maanden
4	afwijkend ¹⁾	afwijkend ²⁾	Combinatie van advies 2 en 3

1) BHBZ afwijkend: bij 2 of meer monsters met een te hoge waarde ($\geq 0,1$ mmol/L; zie verder uitslag)
 2) ureum afwijkend: bij 2 of meer monsters met een te hoge ($\geq 6,6$ mmol/L) of te lage waarde ($< 3,3$ mmol/L; zie verder uitslag)

Achtergrond

De energie- en eiwitvoorziening van de koe is van groot belang voor de productie, gezondheid en vruchtbaarheid. Het (vroegtijdig) opsporen van tekorten is dus van belang. Afwijkingen in de energie- en eiwitvoorziening komen vooral voor bij verse koeien.

Indicatoren voor de energievoorziening zijn ketonlichamen, glucose en NEFA's. In melk kan alleen BHBZ (is één van de ketonlichamen) bepaald worden. Een verhoging van het BHBZ-gehalte in de eerste drie weken na het afkalven duidt vaak op een probleem in het laatste deel van de droogstand (bijvoorbeeld leververvetting). Een verhoging verder in de lactatie duidt op een te lage energiedichtheid van het rantsoen of een verminderde opname van het rantsoen door wat

voor oorzaak dan ook. Indicatoren voor de eiwitvoorziening zijn ureum en albumine. Van deze indicatoren kan alleen ureum in melk bepaald worden. Het ureumgehalte is vooral een afspiegeling van de (onbestendige) eiwitbalans in de pens.

Kosten

De kosten voor het GD Pakket Energie Melk bedragen € 62,40 voor GD Pluszorgleden. Niet-Pluszorgleden betalen € 71,75. Dit bedrag wordt afgerekend nadat het onderzoek heeft plaatsgevonden.

..... verhoog productie, gezondheid en vruchtbaarheid!

*Tarieven 2009, exclusief btw.